



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 26/2023
31.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ненада Станковића, због продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. став 2. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Станковића, адвоката Вучића Б. Поповића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К 11/19 од 13.04.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 611/2022 од 16.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Станковића, адвоката Вучића Б. Поповића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Неготину К 11/19 од 13.04.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 611/2022 од 16.09.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Неготину К 11/19 од 13.04.2022. године, окривљени Ненад Станковић оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. став 2. и став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 8 (осам) месеци, коју је дужан да издржи по правноснажности пресуде, а у коју казну му се има урачунати време које је провео у притвору почев од 05.11.2018. године до 24.12.2020. године. Истом пресудом, окривљени је обавезан да плати суду на име паушала износ од 15.000,00 динара и на име трошкова кривичног поступка износ од 248.264,89 динара, као и Вишем јавном тужилаштву у Неготину износ од 53.344,00 динара, све у року од 60 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења. Наведеном пресудом, одлучено је да трошкови пуномоћника по службеној дужности малолетног оштећеног АА, адвоката Мирјане Здравковић, буду исплаћени унапред из буџетских средстава суда, а да коначно падају на терет окривљеног Ненада Станковића. Законски заступник

оштећеног малолетног АА, за остваривање имовинскоправног захтева упућен је на парницу.

Према окривљеном Ненаду Станковићу изречена је мера безбедности из члана 87. став 1. Кривичног законика, а како је то наведено у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 611/22 од 16.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и пресуда Вишег суда у Неготину К 11/2019 од 13.04.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Ненада Станковића, адвокат Вучић Б. Поповић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање пред измењеним већем или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за продужено кривично дело обљуба са дететом из члана 180. став 1. у вези члана 61. став 2. и 1. КЗ, као и да Врховни касациони суд о седници већа обавести окривљеног и његовог браниоца и одреди да се извршење пресуде Вишег суда у Неготину К 11/19 од 13.04.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 611/2022 од 16.09.2022. године, одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Ненада Станковића наводи да се пресуда заснива на доказима на којима се не може заснивати и то на налазу и мишљењу Специјалне затворске болнице у Београду од 05.03.2019. године, о вештачењу окривљеног Ненада Станковића и налазу и мишљењу Специјалне затворске болнице у Београду од 23.03.2019. године о вештачењу оштећеног АА, као и допунама налаза и мишљења Специјалне затворске болнице у Београду од 30.12.2020. године, јер су, према наводима одбране, вештачења обављена без присуства ангажованих стручних саветника одбране, те да је с тим у вези поступљено супротно одредби члана 126. став 1. Законика о кривичном поступку. Према наводима одбране ангажовање стручних саветника у предметном поступку уследило је у периоду када је већ започет главни претрес и када су обављена сва три вештачења, а да је с обзиром да су сва три налаза била контрадикторна, било неопходно да стручни саветници обаве преглед окривљеног и оштећеног, а који предлог одбране је суд одбацио.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити из следећих разлога.

Наиме, одредба члана 126. ЗКП, на коју се позива бранилац окривљеног у поднетом захтеву, регулише права и дужности стручног саветника, односно лица које располаже стручним знањем, из области у којој је одређено вештачење, док је одредбом члана 125. став 2. Законика о кривичном поступку прописано да странка може изабрати и пуномоћјем овластити стручног саветника када орган поступка одреди вештачење, а у ставу 3. истог члана прописано је да оптужени и оштећени као тужилац, имају право да органу поступка поднесу захтев за постављање стручног саветника.

С обзиром да из списка предмета произилази да у време када су обављена вештачења Специјалне затворске болнице у Београду од 05.03.2019. године и 23.03.2019. године, окривљени није изабрао стручног саветника, нити је у време одређивања наведених вештачења, од стране браниоца и окривљеног био поднет захтев за постављање стручног саветника, то није ни било услова за примену члана 126. став 1. Законика о кривичном поступку.

Надаље, а супротно наводима из захтева за заштиту законитости из списка предмета се утврђује да су дана 08.07.2020. године стручни саветници приступили на главни претрес, којом приликом су ставили примедбе и предлоге на већ обављена вештачења, те да је у њиховом присуству испитан на истом главном претресу и представних Специјалне затворске болнице у Београду психијатар др Веселин Печеница. Из списка предмета се такође утврђује да су стручни саветници били присутни и на наредним главним претресима и на истима ставили примедбе на обављена психијатријска вештачења, као и вештачења представника Специјалне затворске болнице у Београду, а да је након примедби стручних саветника на вештачења Специјалне затворске болнице у Београду од 05.03.2019. године и 23.03.2019. године, а по предлогу јавног тужиоца, првостепени суд донео наредбе којима је одредио допуну психијатријског и психолошког вештачења у односу на окривљеног Ненада Станковића и оштећеног АА од стране комисије вештака Специјалне затворске болнице у Београду од 02.11.2020. године, те да су допунска вештачења по наредби првостепеног суда и обављена 30.12.2020. године, а да су представник комисије Специјалне затворске болнице у Београду, као и јавни тужилац, телефонским путем обавестили браниоца окривљеног о термину када ће бити обављено допунско вештачење, како би истом присуствовао, као и стручни саветници одбране. На претресу од 04.06.2021. године у присуству стручних саветника одбране испитан је и представник комисије Специјалне затворске болнице у Београду, при чему су стручни саветници присуствовали и наредним главним претресима и давали примедбе.

Имајући у виду све напред наведено, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да се у конкретном случају ради о незаконитим доказима, јер исти не представљају незаконите доказе сами по себи, нити по начину прибављања, а с тим у вези се неосновано указује на повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Ненада Станковића наводи да дело за које је окривљени оглашен кривим

не може бити кривично дело, јер постоје основи искључења противправности на страни окривљеног у погледу постојања неотклоњиве стварне и правне заблуде.

Врховни касациони суд изложене наводе оцењује неоснованим, с обзиром да је бранилац окривљеног Ненада Станковића истоветне наводе истицао и у поступку по редовном правном леку, па како је Апелациони суд у Нишу, као другостепени суд, ове жалбене наводе оценио неоснованим и о томе на страни 8. став 1. и 2. и страни 9. став 1. дао јасне, довољне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, то у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Осталим наводима захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Ненада Станковића даје сопствену оцену изведених доказа, полемишући са закључцима првостепеног суда, а везано за налазе и мишљења комисије вештака Специјалне затворске болнице у Београду, износећи сопствено виђење предметног догађаја и утврђено чињенично стање, а на бази обављених вештачења и осталих изведених доказа. На описани начин, по ставу овог суда, бранилац правноснажне пресуде побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног Ненада Станковића у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић